

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต  
ประจำปีงบประมาณ 2567  
โรงพยาบาลด่านมะขามเตี้ย

## คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหการทุจริตทั้งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบเจ้าหน้าที่และผู้บริหารทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

โรงพยาบาลด่านมะขามเตี้ย เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการบริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝัาระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในหน่วยงานขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

## สารบัญ

| เรื่อง                                                             | หน้า |
|--------------------------------------------------------------------|------|
| 1.วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงการทุจริต                      | 1    |
| 2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร | 2    |
| 3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต                               | 2    |
| 4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต                                 | 3    |
| 5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต                             | 3    |
| 6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต                            | 3    |
| ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง                                     | 4    |
| ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง                           | 5    |
| ขั้นตอนที่ 3 ระดับความเสี่ยง                                       | 6    |
| ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมการเสี่ยง                          | 7    |
| ขั้นตอนที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง                                   | 8    |
| ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง                | 9    |
| ขั้นตอนที่ 7 จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง                          | 10   |
| ขั้นตอนที่ 8 การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง                     | 11   |

**แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต**  
**ประจำปีงบประมาณ 2567**  
**โรงพยาบาลด่านมะขามเตี้ย**

**ที่มาและความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง**

โรงพยาบาลด่านมะขามเตี้ย ได้ดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ 2567 ตามบทบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การบัญชี การรายงานและการตรวจสอบ มาตรา 79 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มี การตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 มาตรฐาน ข้อ 2.6 หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้งและต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ข้อ 2.7 ต้องมีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอและ หลักเกณฑ์ปฏิบัติข้อ 9 จัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่าง สม่ำเสมอเสนอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้กำกับดูแล พิจารณาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการขององค์กร ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินงานในการบรรลุเป้าหมาย ขององค์กรโดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กับภารกิจขององค์กร นโยบาย แผนปฏิบัติการ และกิจกรรมขององค์กร ซึ่งอาจมีสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง หรือปัญหา อุปสรรคที่มีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือภารกิจขององค์กรโดยรวม จึงต้องมีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ เพื่อช่วยป้องกันหรือควบคุมความเสียหายในการดำเนินงานที่อาจเกิดขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การระบุความเสี่ยงการประเมินความเสี่ยง และการกำหนดมาตรการในการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินงานขององค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และภารกิจที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่คณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กรจะต้องทำความเข้าใจและให้ความสำคัญเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กรภารกิจตามนโยบาย และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

**1. วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร**

1. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
2. เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
4. เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน**การพิจารณาความเสี่ยง**การกำหนดประเด็นความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

## 2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระการทำงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามหลักภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับ ติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทวน post-decision

## 3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน coso 2013 (committee of sponsoring organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน coso เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประกาศใช้เมื่อปี 1992 สำหรับมาตรฐาน coso 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม ( control environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อผู้กำกับดูแล

หลักการที่ 3 กระบวนการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมความควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร (information and communication)

หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(monitoring Activities)

หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสมทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง

present& Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

#### 4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตประกอบด้วย pressure/Incentive sinvci'dffyo หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (fraud Triangle)

#### 5. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

5.1 ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต(เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558)

5.2 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

5.3 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

#### 6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การระบุความเสี่ยง
2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
3. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
5. แผนบริหารความเสี่ยง
6. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
7. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
8. การจัดทำกรรณการรายงานการบริหารความเสี่ยง

## ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง Risk Identificati

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา อนุญาต
2. ความเสี่ยงความทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

### ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

| โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต                                                                                                                                                                                                                  | ประเภทความเสี่ยงการทุจริต           |                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                               | know factor<br>ความเสี่ยงที่เคยเกิด | Unknow factor<br>ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด |
| <u>การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว</u><br>-นำรถยนต์ของราชการไปใช้ในกิจกรรมของตนเอง<br>นอกเหนือจากงานบ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง |                                     | /                                        |
| <u>การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน</u><br>-การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร                                                                                                                           |                                     | /                                        |
| <u>การทำธุรกิจส่วนตัว</u><br>_เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของจากร้านหรือบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่                                                                                  |                                     | /                                        |
| <u>การทำงานพิเศษ</u><br>_การที่เจ้าหน้าที่ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆที่อยู่เหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน                                                                      |                                     | /                                        |
| <u>การจัดซื้อจัดจ้าง</u><br>_การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล<br>-การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้างหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า     |                                     | /                                        |

## ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

**สถานะสีเขียว:** เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

**สถานะสีเหลือง:** เป็นความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

**สถานะสีแดง:** เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูงเป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

**สถานะสีส้ม:** เป็นความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

### ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยง

| โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต                                                                                                                                                                                                                     | สีเขียว | สีเหลือง | สีส้ม | สีแดง |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|----------|-------|-------|
| <u>การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว</u><br>-นำรถยนต์ของราชการไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงาน<br>บ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง | /       |          |       |       |
| <u>การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน</u><br>-การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร                                                                                                                           | /       |          |       |       |
| <u>การจัดซื้อจัดจ้าง</u><br>-การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล<br>-การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า    | /       |          |       |       |
| -เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน                                                                                                                                                      |         |          | /     |       |
| -มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ /เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา                                                                                                                                                |         |          |       | /     |
| -กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย                                                                                                                                                                                    |         | /        |       |       |
| -การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง แต่องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การลื้อคสเปค หรือการกำหนด                                                                                                                  |         | /        |       |       |
| -เจ้าหน้าที่มีเจตนาบิดเบือนข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก                                                                                                             | /       |          |       |       |



ขั้นตอนที่ 3 ระดับความเสี่ยง  
ตารางระดับความเสี่ยง

| โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต                                                                                                                                                                                                                                         | ระดับความ<br>จำเป็น<br>ของการระวัง | ระดับ<br>ความรุนแรง<br>ของผลกระทบ | ค่าความเสี่ยง<br>รวมจำเป็น x รุนแรง |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------|
| <u>การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์<br/>ธุรกิจส่วนตัว</u><br>-นำรถยนต์ของราชการไปใช้ในกิจกรรมของ<br>ตนเองนอกเหนือจากงานของบ่อยครั้งซึ่งต้อง<br>รับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการ<br>เบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่า<br>ความเป็นจริง | 3                                  | 3                                 | 9                                   |
| <u>การจัดซื้อจัดจ้าง</u><br>-การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและ<br>ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบ<br>หรือชนะการประมูล<br>-การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ<br>เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการ<br>เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า      | 3                                  | 3                                 | 6                                   |
| -เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการ<br>เบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือ แก้ไขใบสำคัญ<br>รับเงิน                                                                                                                                                                  | 3                                  | 3                                 | 6                                   |
| มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ /เลี้ยง<br>รับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับ<br>คู่สัญญา                                                                                                                                                             | 3                                  | 3                                 | 9                                   |
| -กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วน<br>ได้ส่วนเสีย                                                                                                                                                                                                    | 3                                  | 3                                 | 9                                   |
| -การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อ<br>ประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องแต่องค์กรเสีย<br>ประโยชน์ เช่น การลือคสเปค หรือการกำหนด                                                                                                                                | 2                                  | 2                                 | 4                                   |
| -เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงิน<br>ราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่า<br>เข้าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก                                                                                                                           | 3                                  | 2                                 | 3                                   |

#### ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เทศบาลตำบลเชียงใหม่ ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็นxความรุนแรง) จากตารางที่ 3 มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่ายมีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

#### ตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

| โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต                                                                                                                                                                                                                    | คุณภาพการจัดการ | ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต |                           |                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------------------------------|---------------------------|-----------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                              |                 | ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ                  | ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง | ค่าความเสี่ยงระดับสูง |
| <u>การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว</u><br>-นำรถยนต์ของราชการไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานของบ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง | พอใช้           | /                                      |                           |                       |
| <u>การจัดซื้อจัดจ้าง</u><br>-การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล<br>-การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้างหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า    | พอใช้           | /                                      |                           |                       |
| -เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือ แกะไขใบสำคัญรับเงิน                                                                                                                                                     | พอใช้           | /                                      |                           |                       |
| -มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยบริบรองซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา                                                                                                                                                 | พอใช้           | /                                      |                           |                       |
| -กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย                                                                                                                                                                                   | พอใช้           | /                                      |                           |                       |

### ขั้นตอนที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ 4 ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

#### ตารางแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

| ที่ | รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต                                                                        | มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน                                                                                                                                                                |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ                              | -จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจนและเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกัน<br>-กำกับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ |
| 2   | ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดีความชอบการแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น | -จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน         |
| 3   | เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก                      | - จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน                         |

## ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

### ตารางการจัดรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

| ที่ | มาตรการป้องกันความเสี่ยง<br>ผลประโยชน์ทับซ้อน                                                                                                                                                                                             | โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต                                                                                                | สถานะความเสี่ยง |        |     |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|-----|
|     |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                          | เขียว           | เหลือง | แดง |
| 1   | - จัดกิจกรรมอบรมส่งเสริมด้าน<br>คุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้<br>ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย<br>หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการ<br>บริหารงานบุคคล กิจกรรมให้<br>ความรู้เกี่ยวกับวินัยให้กับเจ้าหน้าที่<br>ในหน่วยงาน                    | ความไม่โปร่งใสในการ<br>บริหารงานบุคคล เช่น การ<br>ประเมินความดี ความชอบ การ<br>แต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการ<br>ทางวินัย  | /               |        |     |
| 2   | - จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้าน<br>คุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้<br>ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย<br>หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและ<br>กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัย<br>ให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน                                       | เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็น<br>เท็จซึ่งเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น<br>ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่า<br>พาหนะ<br>และค่าที่พัก | /               |        |     |
| 3   | - การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน<br>แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้<br>ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้<br>เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบ<br>และถือปฏิบัติให้เป็นแนวทาง<br>เดียวกัน<br>- กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ<br>เสนอเรื่องตามลำดับคำขอ | การพิจารณาตรวจสอบและ<br>เสนอความเห็นของการอนุมัติ<br>อนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับ<br>คำขอ                                  | /               |        |     |

เพื่อติดตามการเฝ้าระวัง เป็นการระเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผน  
บริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ 5 ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือ  
แก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป  
ออกเป็น 3 สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง ดังนี้

**สถานะสีเขียว** (ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

: ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

**สถานะสีเหลือง** (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทันทีตามมาตรการ/นโยบาย/

โครงการ/

กิจกรรมที่เตรียมไว้แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง  
น้อยลงกว่าระดับ 3

**สถานะสีแดง** (เกินกว่าการยอมรับ)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม

เพิ่มขึ้น

แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ 3

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

| โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต                                                                                                                                                                                                                                 | มาตรการป้องกันการทุจริต                                                                                                                                       | สถานะความเสี่ยง |        |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|-----|
|                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                               | เขียว           | เหลือง | แดง |
| <p><u>การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว</u></p> <p>-นำรถยนต์ของราชการไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานของบ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง</p>   | <p>กำกับดูแลตรวจสอบไม่ให้ข้าราชการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว</p>                                                                                     |                 | /      |     |
| <p><u>การจัดซื้อจัดจ้าง</u></p> <p>-การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล</p> <p>-การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า</p> | <p>กำกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่ที่เห็นแก่เงินหรือพวกพ้องของตนไม่ปิดบังซ่อนเร้นข้อมูลใดๆ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยตามระเบียบที่กำหนด</p> | /               |        |     |
| <p>-เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือ แกะไขใบสำคัญรับเงิน</p>                                                                                                                                                           | <p>การชี้แจงให้เข้าใจในการเป็นข้าราชการที่ดีทำงานที่ไม่ผิดระเบียบและมีวินัยรับเงิน</p>                                                                        | /               |        |     |
| <p>-มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา</p>                                                                                                                                                      | <p>กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามและให้ตระหนักถึงการเป็นข้าราชการที่ดี</p>                                                                                     | /               |        |     |
| <p>- เจ้าหน้าที่ที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จเช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก</p>                                                                                                                 | <p>ควบคุมกำกับดูแลการใช้จ่ายชี้แจงให้เข้าใจในระเบียบและการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และประพฤตินิยมชอบของการเป็นข้าราชการที่ดี</p>                                | /               |        |     |

ขั้นตอนที่ 8 การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง  
ตารางการจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

| ที่ |                                                                                                                |          |       |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-------|
|     | สีเขียว                                                                                                        | สีเหลือง | สีแดง |
| 1   | การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของ<br>การอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ                                | -        | -     |
| 2   | ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น<br>การประเมินความดี ความชอบ การแต่งตั้ง<br>โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย | -        | -     |
| 3   | เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่า<br>บ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก                          | -        | -     |